

FOLK OG LAND

Fru Åse Storsæter
Mjødalen

NR. 19 — 9. ÅRGANG

LØRDAG 28. MAI 1960

LØSSALG 65 ØRE

Siegfried:

Skal filmen tjene historieforfalskningen?

Norsk Film skal lage Nansen-film og samarbeide med russerne om fremstillingen av det store hjelpearbeid i tyveårene

Noen momenter om Quislings innsats til støtte for manuskriptforfatterne

«har fått en ny stor og interessant oppgave». Han skal «for Norsk Film utarbeide et synopsis til filmen om Fridtjof Nansen».

Og i samme forbindelse fortelles det at «russerne er meget interesserte og ivrige, det fikk Arne Skouen et sterkt inntrykk av da han var borte i Moskva. En film om Nansen vil først og fremst legge vekten på hans humanitære innsats, som for en stor del foregikk i Russland, så et samarbeid med russerne er meget naturlig».

Jo, en film om Nansen-misjonen burde Norge naturligvis berike verden med. Vi har tidligere skjenket den navnet Quisling som en betegnelse på denslags nymoderne «landsforredere» som krigspropa-

gandaen skapte. Her kan verden få samme navn som overskrift over det største humanitære hjelpearbeid som noensinne er utført i menneskehetens historie, og med innsats av disse to store nordmenn, Nansen og Quisling, — både i Sovjetsamveldet, i det nære Østen og Armenia. Når det gjaldt Quisling, så satte han ikke bare livet på spill ved sin oppofrende og nesten utrolige innsats i det helvete hvor menneskene døde som fluer av sult og smittsomme sykdommer, hvor foreldre slaktet sine egne barn og spiste dem, hvor nøden og gruene var så stor at vi ikke engang kan fatte den. Nei, — midt under dette barmhjertighetsarbeid i Ukraina ble han av fedrelandet stilt overfor valget enten å oppgi sin stilling i generalstaben eller å forlate de sultende millioner. Quisling ofret sin offiserskarriere. Han skrev selv om dette i sin avskjedsansøknin til Kongen, datert Moskva 1. november 1927:

«Min permisjon utløp sommeren 1923, et par måneder før hjelpearbeidets likvidasjon. Det var umulig for meg å forlate min post på det tidspunkt, og da jeg på den annen side var nektet fortsatt permisjon, måtte jeg for å kunne fullføre arbeidet i Russland, meget mot mitt ønske oppgi min stilling i generalstaben og dermed i armeen og gå surnumerær, noen stilling i armeen var ikke ledig».

«Ved den ringe imøtekommenhet som de militære myndigheter således viste, fikk jeg altså etter femten års omtrent uavbrutt stadig tjeneste som offiser, innbeordret eller garnisonerende, min militære karriere ødelagt, mistet min militære stilling, og ble i en årrekke nødt til å gå uten lønn».

Det skal vel godt gjøres å lage en film om Fridtjof Nansen og hans humanitære arbeid uten å nevne hans hovedmedarbeider Vidkun Quisling, men jeg er redd Sigurd Evensmo klarer det på samme måte som hin armenske danser som klarte å skrive i

Apartheid eller raseblanding?

Noen betraktninger omkring arvelover og verdenspolitikk

FØR 1914.

ETTER 1945.

Er verdens hemmelige trådtrekkere redd for at en vellykket Apartheid-politikk skal smitte over til Amerika?

Fra 1828 til 1884 levde en geistlig som het Gregor Mendel. Han var interessert botaniker, og krysset hvite og røde erteblomster. På basis av disse forsøk dannet han en ny teori som har fått navnet de Mendelske arvelover. Disse arvelover er i dag godkjent av praktisk talt alle verdens naturforskere. Man mener at de gjelder både for planter, dyr og mennesker, og for både legemlige og sjellege faktorer.

I leksikonet står det under arvelighet at utviklingen av menneskets egenskaper (legemlige som sjellege) er betinget av arveanlegg eller gener.

Innenfor arvelighetslæren i praksis gjør det seg gjeldende to metoder. Den ene er renavl. Den annen er kryssning.

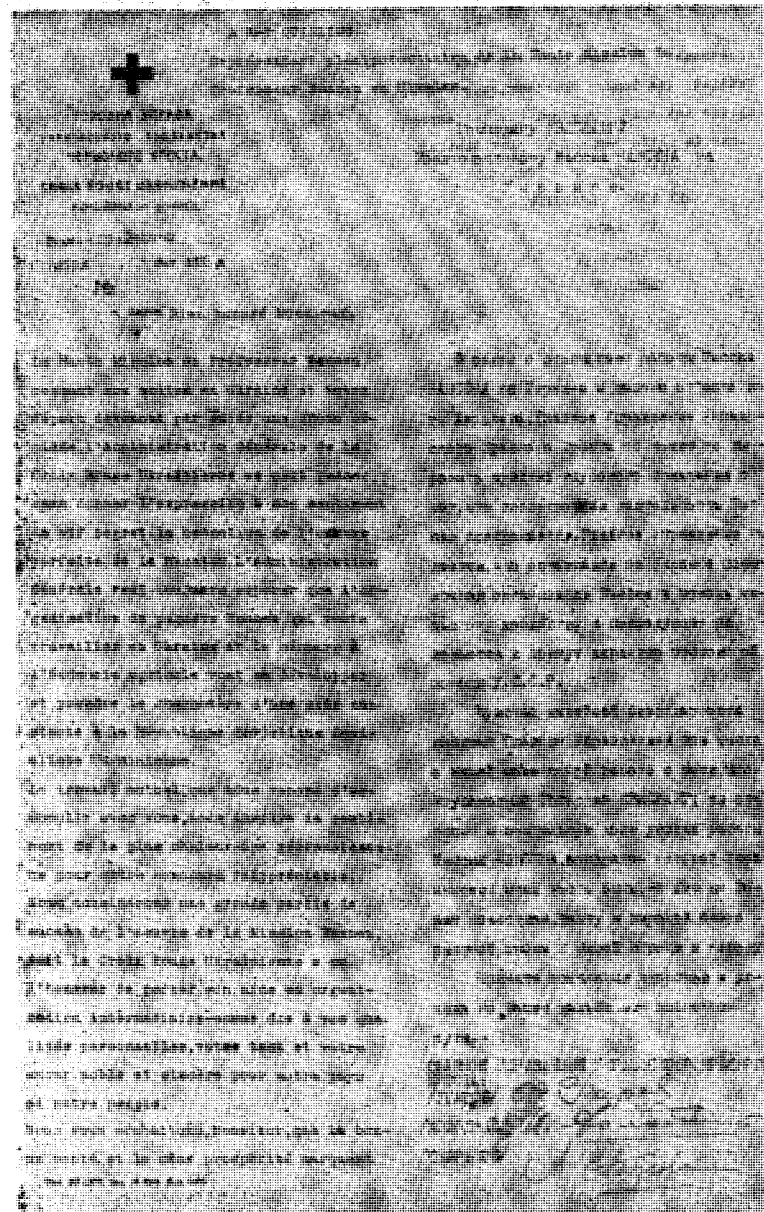
Når det gjelder planter og dyr har menneskene skaffet seg en nokså stor erfaring om fordeler og mangler ved renavl og ved kryssning. Vi skal ikke komme med noen vurdering her, men bare konstatere at ved kryssning oppstår både legemlige og sjellege forandringer. Ved renavl holdes de sjellege og legemlige egenskaper konstante.

I atomalderen er det oppstått to diametralt motsatte livssyn. Det ene hevder at alle mennesker er like, og at kryssning av forskjellige raser derfor ingen rolle spiller. De bruker Bibelen som videnskapelig

Forts. side 8

— hvor nøden og gruene var så store at vi ikke engang kan fatte den

Skrivet fra Ukrainas Røde Kors

Forts. side 6

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UVEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Nå må vi velge

Det russiske Janushode, halvt asiatisk og halvt europeisk, har alltid forvirret og maktstjålet de vesteuropeiske statsmenn. Vi har aldri kunnet bli klok på dette snart smilende, snart truende, snart innsmigrende og barnslige, og snart grusomme og brutale som presser på de europeiske grenser. Og vi har måttet betale dyrt for den manglende evne til å forstå. En sammenligning mellom verden av 1939 og verden idag burde kunne få selv den mest tungnemme til å forstå.

Også Adolf Hitler håpet engang å kunne komme til en overenskomst med Sovjetsamveldet. Også til det nasjonal-sosialistiske Tyskland smilte Stalin i det ene øyeblikk, mens han i neste viste knyttneven slik som Krustsjov gjør det nå, og la frem sine imperialistiske krav, som ikke på noe punkt skilte seg fra tsarenes gamle — det måtte da være i umåtelighet.

Da Hitler avviste de uforskammede russiske krav om utlevering av det halve Europa vestmaktene senere forærte Stalin, fikk han sitt toppmøte med Molotov avbrutt med det resultat at krigen kom. Han sa til utenriksminister v. Ribbentrop at Vesterlandene en dag vilde forstå hvorfor han hadde måttet avvise de russiske krav og ta kampen opp. Han sa også at dette at vestmaktene søkte å svekke Tysklands kraft i denne kamp var annen verdenskrigs store tragedie.

Det er mulig at de ansvarlige statsmenn fra dengang, som stort sett fremdeles har ansvaret for verdens skjebne, idag — etter å ha fått sitt eget toppmøte brutt — forstår det Hitler håpet de vilde forstå mens det ennå var tid. Men nå er det visst dessverre ingen tid lenger. Det er naturligvis vel og bra at en har fått stablet på benene de sørgelige rester av det stolte Tyskland, Europas gamle håp i kampen mot øst, men det kjempemessige Sovjetsamveldet av idag, det som vestdemokratiene har foret opp med likene av fri nasjoner, med halve Europa, med Kina, med alle den hvite manns gamle kolonier, med raketter og atombomber, det er noe annet enn det Stalins Russland som Hitler vilde ha veltet hvis han ikke hadde måttet kjempe også mot de vestlige demokratier og mot forrederiet i hjemlandet.

Under disse grufulle omstendigheter er det at Norge nå må treffe sitt endelige valg. FN's generalsekretær Hammar-skjöld slår fast at et uhell nå kan utløse krigen, og da er den situasjon ubestridelig tilstede at også det norske forsvar straks må utstyres med høvelige våpen av samme art som motstanderen har. Hvis vi da skal fortsette på NATO-veien. Vi må da ruste oss til, og være villig til selv å stå mot hele den russiske makt. For alle vet at noen nevneverdig hjelp kan vi ikke få før vi selv iallfall er tilintetgjort. På den annen side følger vel våre hjemlige Tysklandsbeseirere seg høyst beæret over å få innta Tysklands gamle plass i forreste linje i kampen mot øst. Vi får vel bare være glad til om ikke vi også blir dolket i ryggen.

Eller — det er naturligvis også en annen løsning. Vi kan nå i den tolvte time ta konsekvensen av vår maktesløshet, vår manglende militære og moralske beredskap, med blant annet en stor del av landets befolkning satt utenfor lov og rett på politisk basis. Vi kan rett og slett toe våre hender for de ulykker vestdemokratiens statsmenn har bragt over verden og takke for oss i det NATO, som våre politiske ledere aldri for alvor og av hjertet har tilhørt. De har bare fart med den vanlige svindel, med floskler og munnsvær, uten vilje til selv å yde det som kreves.

Men dette å takke for oss i NATO betyr naturligvis ikke at vi kan gjøre det som Dagbladet og Orientering vil,

Skandaløst!

For nøyaktig 1 år siden, 30. mai 1959 hadde «Folk og Land» en artikkel: «Slik praktiseres lov og rett i Norge. Folk og Land redegjør for myndighetenes eiendommelige innsats i Hafskjolds injuriersak mot Morgenposten. Etter 8 måneder står saken der den startet og kommer ikke opp før etter rettsferien!»

Idag tillater vi oss å slå fast nøyaktig det samme, bare med den forskjell at det nå har gått 1 år og 8 måneder og at myndighetenes innsats nå ikke lenger er eiendommelig, men direkte skandaløs!

NYOPPDAGET HELT!

Vi klipper fra Aftenposten:

«For en tid siden kom to gutter til Aftenposten med to Norgesglass fulle av illegale aviser gravet ned ved Bjørneveien, Slem-dal i krigstiden. De ble overlevert til bibliotekar Haukaas på Universitetsbiblioteket. Det viser seg at det var direktør Egil Arstal (ikke medlem av Deutsche Handelskammer! Vår bemerkning) og hans frue som gravde ned avisene og ikke kunne finne dem igjen 7. mai 1945».

*

Direktøren og hans frue vil bli oppført på Norsk Dusteforbunds heltefortegnelse, og det vil bli foreslått oppført en bauta ved Bjørneveien, der hvor Arstal sa «Jaså» og gravde ned avisene.

NORSK DUSTEFORBUND

Helge Fleip

uansv. formann.

å skjære ned eller helst legge helt ned vårt militærvesen for så isteden å bruke pengene til understøttelse av Sør-Afrikas kommunistiske negre eller til opprettholdelse av Nasjonalteatret som ikke bærer seg fordi all vår lovpriste kultur også bare sitter i kjeften. Nei, går vi ut av NATO og velger det eneste mulige alternativ: å slå oss sammen med Sverige i et vepnet nøytralitetsforbund — noe som iallfall vil spare oss for å komme midt opp i den første atombomberegningen, så vil det kreve større militær innsats av oss enn nå. Da må vi ruste opp for livet på bekostning av levestandard og allslags «velferd», da må vi også hjelpe Sverige økonomisk med å fremstille den atombombe landet har klar for egen regning, og da må det ikke være noen tvil om at dennegang vil vi verge vår nøytralitet uten hensyn til om siden er den rette eller gale og uten hensyn til gammelt utenrikspolitisk av-

OLAF HOLM:

«Intet gjør mer rasende enn sannheten»

I.

I mellomkrigstiden skrev en eldre pensjonert H. R. As-sessor endel interessante betraktninger i «Aftenposten». De var alltid forsynt med et motto og et av dem var ovenstående.

Hvis den gamle herre hadde levet idag, ville han finne sin livserfaring sterkt be-kreftet.

II.

Det er naturligvis en skuf-felse for «Hjalmar Ekdal», uansett hvilket lokalt «hav av sau» han måtte tilhøre, å bli berøvet sin livsløgn. Intet gjør gjennomsnittsmennes- ket mer ulykkelig, sier den gamle menneskekjenner Ib-sen. Og særlig bittert er det naturligvis å få sin selvfor-herligelse holdt opp i lyset.

Reaksjonen er undertiden ganske forunderlig, men formentlig naturlig. Hjalmar holder seg for ørene! Det er vel livets evige komikk. Men at han absolutt skal be-kjentgjøre sin manglende sinnslukevekt for allverden, det er pussig. Det er nok en aldri så liten selvforherligel-sens hestehov, som fremdeles stikker frem.

På den annen side er den-ne demonstrasjon gunstig for sannhetens utbredelse. Den beveger seg alltid lang-somt. «Løgneren går hele ver-den over, før sannheten får skoene på» heter det.

Sannheten er omsider kommet i marsj og lar seg ikke lenger stanse.

III.

Hjalmar vil også nødig stå alene. I mangel av argumen-ter uttrykker han sin avsky og vil da gjerne dele sine følelsesutbrudd med så man-ge som mulig, helst enstem-mig. Svart tar seg da lettere ut som hvitt.

Det rokker dog ingen kjennsgjæringer, men viser at sannheten var en fulltref-fer i en så å si selvanvisende skive.

Trangen til enstemmighet må antagelig være et utslag av hordeinstinkt, som så mange av Vårherres skap-ninger er utstyrt med.

Også sauene er som kjent en svoren tilhenger av «par-lamentarisme» og samrøyst-es vedtak. Etterfølgerne som er kommet på villstrå et øye-blikk søker straks tilbake til flokken under lydelig th-kjennegivelse av sin ulykke. En individualistisk sau er ennå aldri påtruffet.

IV.

For noen år siden hadde

hengighetsforhold.

Noe annet valg har vi dessverre ikke. — Det har «seierherrene» fra 1945 sør-get for.

vi her i landet en injuriersak mot en utpreget individua-list. Tiltale ble frikjent, men de sannheter, han hadde fremsatt i sine to bøker «Dømmer ikke», og «for at I ikke skal dømmes» ble be-slaglagt, formodentlig til sannhetens bekjempelse. Nokså pussig. Et plaster på såret for den skuffede part?

Det stoppet selvfølgelig ikke sannheten, men befordret den. Folkedommen over rettssvikene er i anmarsj blandt den oppvoksende slekt, som fornylig ved en lokal gallupundersøkelse viste en for «Hjalmar» uro-vekkende mangel på kjenn-skap til og interesse for på-ståtte heltegjæringer.

V.

Vi er omsider kommet så langt, at det erkjennes at «Retts»oppgjørets dødsstraff ikke burde forekommet. Helt bortsett fra at dets tilbake-virkning var ulovlig. Det kommer nok etter.

Den første som pekte på dette var en innsender i «Telemark Arbeiderblad». — Æres den som æres bør!

Men! Denne oppfatning kom til orde allerede i 1945 i Stortingets Justiskomite, for hele landssvikanordningen.

Så gjenstår da den gamle lekse: Dette har vi sagt alle-sammen, hele tiden. Det hjelper dog ikke på uretten. Den kommer man i det lan-ge løp like lite utenom i den-ne sak som i Hetlesaken. De skyldige skal vel helst være under torven først. Det blir deres egen sak å sørge for, at dette ikke skjer «utenfor kirkegårds-muren».

Justismord, stort eller lite, hører nu engang ikke inn under det norske folks nat-URLIGE rettsfølelse. I Hetle-saken var det individualisten og bonden Hans Seland, som ikke tålte så inderlig vel den urett, som ikke rammet ham selv. Han har etterhånden i vår tid fått ikke så ganske få etterfølgere av sitt lys-ende eksempel.

OLAF HOLM.

Deutsche Handelskammer in Norwegen

Fortsatt medlemsfortegnelse:

Direktor Thorolf Mowinkel, Direktor von Schee, Aas & Mo-winckel A/S, Kolonialwaren en-gros, Kirkegt. 6 b, Oslo.

H. Musculus, Bauartikelvertre-tungen, Konows gt. 9, Oslo.

O. Mustad & Søn, Fabrikation von Eisenwaren, Kongens gt. 1/3, Oslo.

Fabrikbesitzer Ole Mustad, Kongens gt. 3, Oslo.

Muus & Tranås A/S, Eisen-waren, Munkegt. 41, Ravnkloa, Trondheim.

Ingeniørfirmaet W. Myhre A/S, Stortingsgt. 30, v. 513, Oslo.

BAK KULISSENE:

FRANKRIKES KRIG - -

Mens kampene fremdeles pågikk i Norge og før Frankrike selv kom i kampsonen fikk en tid til forskjellige fornøyelser. Her hilser marineminister Campinchi (med briller) i Paris på et fotballag fra Royal Air Force som skal spille mot et lag fra det franske luftvåpen.

AVSLØRINGER

I disse desemberdager kommer flykommandant og deputert Robbe til Paris på permisjon fra fronten. Før han tiltrådte sin frontkommando, 10. september, skrev han et brev til Daladier — et fryktelig brev (senere, etter den tapte krig, sender han et gjennomslag av dette brev til riksstetten i Riom):

«Herr president. I det øyeblikk jeg reiser for å slutte meg til min formasjon ved fronten, vil jeg ikke unnlate å gjøre Dem oppmerksom på at de tall som luftfartsminister Guy la Chambre har forelagt Dem i møte 23. august er feilaktige. Jeg har bevis for det. Jeg slår videre fast at vi nå ni dager etter krigserklæringen ikke har tilstrekkelig med bombefly. Vi har ikke et fly som tilsvarende de tyske Stukas. Forarbeidene til det har i fire år ligget begravet i de grønne aktomslag i luftfartsministeriet.» Og så kommer kommandanten inn på tekniske enkeltheter, og Daladier leser at det hersker den største forvirring i flyvesenet, at viktige deler til

maskinene overhodet ikke er å få, at andre ikke kan leveres før om to måneder - - «Vi har begynt krigen, herr president, uten å ha et luftvåpen som tilnærmevis er det tyske voksent. Jeg overlater til Dem selv å trekke konklusjonen av dette.»

På denne skrivelse fikk han dengang intet svar, men han er bestemt på å tvinge frem et slikt svar. Den franske lov bestemmer at enhver deputert som er befriet for militære forpliktelser må varetta sitt mandat som deputert. Nu er han visepresident i kommisjon for flyvesen, og så forlanger han øyeblikkelig innkallelse av kommisjonen, for å berette om sine erfaringer ved fronten. Neste dag treffer han i kamret formannen i kommisjonen, hans gode bekjente Boussotrot, og denne sier vennlig til ham: «Kom med inn på mitt værelse».

Robbe gjør dette og ser seg der til sin forbauselse stillet overfor luftfartsministeren Guy la Chambre, den samme hvis feilaktige tall han har avslørt i brevet til Daladier.

«Herr kommandant, sier ministeren meget skarpt «jeg vil ikke godta at De er tilstede i kommisjonens møte!»

«Og med hvilken rett?»

«Fordi De ikke har noen rett til det!»

«Undskyld, herr minister! Loven om nasjonens organisasjon i krigstid gir meg ikke bare rett til, men også plikt til å fylle min oppgave som deputert!»

«Jeg innlater meg ikke i noen diskusjon med Dem! Merk Dem at jeg fortolker loven slik som jeg forstår den! Her gjelder det bare én ting: De eller jeg!»

«Godt, så interPELLERER jeg i kamret! De skal få vite, nei, hele Frankrike skal erfare at vi med det lille antal fly som vi har ikke kan føre noen krig, og hvor lite dette tall er, vet ingen bedre enn De, herr minister!»

Guy la Chambre er blitt blek. «Ennu et ord og De vil bli be-

ordret til tjeneste i Afrika!», hveser han og forlater rummet.

«Nå, min venn, der ser du at jeg ikke kan innkalle noe møte», sier Boussotrot gemytlig. «Det er jo bare i din egen interesse!»

Således går den korte permisjon uten at Robbe er kommet til orde — men han har likevel ikke oppgitt sin plan. 9. januar er han atter i Paris — alle deputerte er innkalt for å oppfylle visse formaliteter i forbindelse med kommende sesjon, og dette opphold benytter Robbe til å innlevere sin interpellasjon. Men da det dreier seg om ting som vedrører landsforsvaret, krever han et hemmelig møte i kamret. Igjen kommer Boussotrot til ham og sier: «Gjør ikke slike vanskeligheter for meg! Noe slikt hører ikke hjemme i kamret, det må behandles i kommisjonen! Hvorledes skulle det ellers se ut? Som om jeg ikke kunne greie med kommisjonen! Altså, vær nå fornuftig og nøy deg med en behandling i kommisjonen!»

«Gjerne for meg — men jeg forlanger at den ansvarlige minister, herr Guy la Chambre er tilstede!»

12. januar 1940. Møtet finner sted. Men det er helt hemmelig — dørene blir lukket tett til, det blir ikke gitt noen meddelelser til pressen, og alle medlemmer forplikter seg uttrykkelig til ikke med et ord å røpe hva de måtte få høre. Robbe har sørget for at en edsvoren stenograf er tilstede og at han får beholde et eksemplar av stenogrammet (det samme som han i desember 1940 fremlegger som vitne ved riksstetten i Riom).

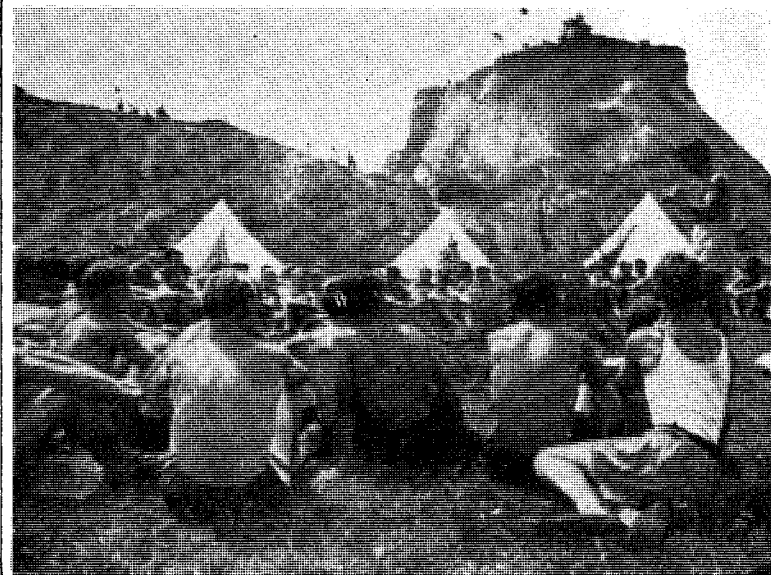
Da banker det på døren, talerne tier stille og da døren blir åpnet, trer Guy la Chambre inn — men ledsaget av to generaler og en oberst. Da blir Robbe, som bare er kommandant vel noe tammere! Det er fiffig uttenkt av ministeren.

Formannen gir fredsforstyreren ordet. Den deputerte og kommandant taler i halvannen time. Han fremlegger ubarmhjertig sine tall, han beskriver inngående hvorledes flyverne mangler alt — hvorledes den enkelte som skal stige opp i stor høyde må låne sammen hansker, pullover, surstoffapparat av otte kamerater — og så kommer han pånytt inn på det forsvinnende lille antall fly som Frankrike har, og hvorledes de er underlegne i kamp. Han slutter med setningen: «Når det tyske angrep settes igang er vi fortapt!»

Medlemmene har hørt åndeløst på ham. Forferdelsen er tydelig å lese i ansiktene på dem da kommandant Robbe er ferdig, og selv formannen, som ellers er så gemytlig, ser rystet ut. Men Guy la Chambre er ikke bragt fra konseptene. «De tall som dere nettop har hørt er fullstendig gale —!» roper han ut i salen og så oppvarter han med andre.

Tysk ungdom lar seg ikke kue

Foredragsmøte av Schillerjugend i Herne og påskeleir av Bund Nationaler Jugend i Nordtyskland

Den tyske ungdom følger fremdeles en tilknytning til de nordiske land, og kanskje ikke minst til Norge — tross alt. Der som her synes det å være en tapt generasjon som er ødelagt av nederlaget og kanskje enda mere av «Wirtschaftswunderet», men den yngre garde synes å ha reddet meget av sin sjel. Derfor er da også den nasjonale ungdomsbevegelse i dagens Tyskland en maktfaktor av fremtidig politisk betydning. Disse unge har i stor utstrekning funnet sammen i Bund Nationaler Jugend og vi får ofte hyggelige brever og referater fra møter og tilstøtelser fra dem. — Det varmer våre gamle hjerter og kanskje det også kan være til glede for mange av våre lesere å høre litt om små begivenheter, som for disse lykkelige, troende unge er store. — Nedenfor bringer vi et par referater fra slike ungdoms-tilstøtelser i Tyskland:

Foredragsmøte i Schillerjugend

10. april holdt Schillerjugend et offentlig møte i Herne i Westfalen med foredrag av Olga v. Barényi. Bevegelsens

Robbe ser mens ministeren taler stadig på de tre offiserer som Guy la Chambre har bragt med seg. De sitter stumme der, de fortrekker ikke en mine, som om de var helt fraværende. Kommandant Robbe holder på å eksplodere, men han behersker seg, og da ministeren er ferdig med sin utredning, vender Robbe seg beslutsomt til den eldste av generalene: «Herr general», sier han, «De er dog korrekt under-

(Forts. side 8)

Luftfartsminister Guy la Chambre, som vi hører om idag.

Bundesführer Hans-Ulrich Siebrands innledet med et kraftig oppgjør med lisenspressen i Bundesrepublikken, som i mange artikler hadde skjelt ut Schillerjugend og overhodet den nasjonale ungdom på den mest gemene måte. Han benektet noen rett for pressen og myndighetene til å rette noen kritikk mot de nasjonale krefter. «Vi lar oss ikke påtvinge noen meninger av folk som før 1945 skrev for Adolf Hitler, i dag skriver for Konrad Adenauer og imorgen vil skrive for kamerat Ulbricht!»

Forfatterinnen Olga v. Barényi holdt så foredrag om emnet: Prag — symbol og advarsel. Med enkle og varme ord minnedes hun det første tyske universitet i Prag, som etter 700 års velsignelsesrik virksomhet ikke består lenger. Hun skildret tsjekkernes rov av insigniene og masse-mordene på tyskere i skyggen av dette universitet. «Jeg fra-kjenner dem som har forbedret og gjennomført dette mord på hundretusener retten til å snakke om tyske grusomheter», sa hun. Hun gav noen sidehugg til den bayerske kringkasting, som hadde bragt skolesendinger over Prag. I disse sendinger hørte en dessverre intet om Tsjekkoslovakias rundt regnet 1300 arbeidsleire (les: konsentrasjonsleire), om de mange tyskere som arbeider under de forferdeligste forhold i uran-

Forts. side 7

Luftfartsministerens frue Cora Madon var en tidligere sangerinne fra et lite nattlokale.

Fiks pater ordner opp for fallentene

Rieber-Mohn garanterer «retts»oppgjørets «renslighet» overfor de norske studenter!

Så har da den katolske pater Hallvard Rieber-Mohn ydet sitt verdifulle bidrag til fremme av sannhet og rett og kristelig humanisme, og påny har jesuitismen vist sin overlegne forstand.

Pateren har talt til de norske studenter i Kroa, disse under den berømte konservative ledelse, og han har gjort det som måtte gjøres i den pinlige situasjon alle gode jøssinger er kommet opp i fordi løgnens mur brister hist og her. Han har innrømmet *noe*, han har oppgitt de uholdbare posisjoner, for så til gjengjeld å forsterke de gjenværende. Og hvem tror ikke på en slik edel mann som vedgår (de andres) gamle synder åpent og ærlig! Og må en ikke med den aller største tillit høre på ham også når han uttaler seg om det som *ikke* gjelder slike avslørte synder!

I en verden av ond forfølgelse og den mest kompakte tåpelighet, har tidligere NS-folk lett for å være takknemlig for de små smuler av sannhet som faller fra de åndelige rike pateres og andres bord, men det er i sannhet dyre smuler hvis en må akseptere Rieber-Mohns blankogaranti for «retts»oppgjørets «renslighet» for å få en offentlig uttalelse om og fordømmelse av det blodbad de gode halv- og heldemokrater foranstaltet i løpet av tre år fra 1945 til 1948.

«Man lot seg lede av stemningsbølgen», sa pateren, og den bølget altså da temmelig lenge, men ellers ville han naturligvis «absolutt ikke trekke i tvil at de 45 naziledere og torturister som ble skutt etter krigen var skyldig i det de ble dømt for».

Nei, han vil vel ikke det.

Han vil heller gjøre som hin Pilatus, som toet sine hender og som spurte «hva er sannhet?»

Men, pateren vil også noe mere. Han vil at «vi» — og dermed mener han vel da dagens demokratiske ledere av de forskjellige partier — skal «skaffe oss betryggende psykologiske og juridiske garantier for at vi aldri mere — om en lignende situasjon skulle oppstå — vil la oss bevege til noe slikt igjen».

Noen mere garanti enn den som eksisterte før 1945 blir det vel uråd å skaffe til beskyttelse av de demokratiske ledere når deres time kommer og det skal måles med det mål de selv målte med. For de garantier som straffelov og grunnlov og anstendighet og moral dengang gav, den feiet de seirende partipolitikere vekk med noen pennestøk. Det vil sikkerlig deres etterfølgere og dommere også gjøre — det er visst liten grunn til å tvile på det.

Det er ellers de samme bekymringer alle de engelske, franske og amerikanske generaler har i disse tider da den nye store krig er kommet så bekymringsfullt nær. Skal de måtte dele skjebne med de tyske kolleger de lot avlive i Nürnberg? Skal de måtte drikke sin egen bitre drikk?

Vi er redd den forsinkede anger av den sort som nå serveres av mange Rieber-Mohner rundt omkring i verden kommer en smule for sent.

*

På det at ingen skal tvile på at pater Rieber-Mohn er en god nordmann og demokrat — skjønt han tilhører den ikke så helt demokratiske katolske kirke, forsikret han sine tilhørere om «den sam-

— katolske biskoper gjorde «nazihilsen» både titt og ofte.

Slik er det i Gaza-området

Brev fra en dansk soldat, den tidligere frontkjemper Wagner Christensen

Araberflyktninger i Gaza-området.

Etter at Folk og Land bragte noen meddelelser om hvorledes de danske FN-soldater ble lært opp til å opptre overfor araberne, ble det også i noen av Oslo-avisene reist klager over de norske Gaza-soldaters ødeleggelse av klær og matvarer som flyktningene så inderlig vel trengte. Det kom en rekke dementier — naturligvis. For å gi våre lesere et inntrykk av forholdene iallfall innen de danske styrker, gjengir vi her et utdrag av et privatbrev fra den danske soldat Wagner CHRISTENSEN (forøvrig også tidligere frontkjemper) til en dansk venn. Brevet er riktignok skrevet i 1958, men forholdene har vel neppe forandret seg synderlig siden den gang:

«Hernede bliver der gjort alt for at skræmme os for «Palæstina-Araberne». Man må ingen Steder gå uden at være stærkt bevæbnet. Kommer vi ind til Byen Gaza, må vi kun færdes på Hovedgaden. Færdsel i de små Sidegader er — fortæller man os — den visse Død. Vi må ikke gå enkeltvis uden for Lejren og må ikke besøge Araberne privat. Jeg har overtrådt alle Forbudene og har over alt mødt venlige og smilende Arabere. Det eneste, der har irriteret mig er mit mangelfulde Engelsk.

De danske Soldaters Opførsel hernede er — som Følge af den Lære vi får — under al Kritik. En Araber blev skuddt her ved Grænsen kort for Jul. Danskeren, der havde skuddt ham, gik hen og så på ham, og gav sig så til at sparke ham hensynsløst i Ansigtet — hvilke han den Dag i Dag går og praler med.

Vi blev fortalt, at Araberne var dovne. Men når vi ser, hvad de får ud af Ørkenen

funnspest som nazismen var».

Tja, det var nå ikke mere samfunnspest enn at den katolske kirke sluttet konkordater både med Hitler og med Mussolini, ikke mer enn at katolske biskoper gjorde «nazihilsen» både titt og ofte og ikke verre enn at katolske geistlige bad for at samfunnspestens leder Adolf Hitler måtte bli bevart.

Og er det ikke også slik at den fjerne slektning av nazismen som har slått seg ned i Spania og som fremdeles for-

Forts. side 7

med deres primitive Redskaber, får man et andet Syn på den Sag. Da vi kom her i Oktober lå det hele gråt i gråt. I Dag er det meste frodigt spirende Kornmarker, som her og der afbrydes af sirligt plantede og pænt vedligeholdte Appelsinplantager med snorlige rækker af Træer. Araberne arbejder fra Solopgang til Solnedgang, og til hvilken Tid vi end møder dem, har de altid et venligt Smil tilovers. Den Fattigdom, som endnu er her skyldes den pludselige og voldelige Omplantning, som man ikke regnede med skulde være så permanent, som den er blevet.

På den anden Side af Grænsen praler Jøderne med deres Traktorer og Landbrugs-Fly. Men for dem er det jo ingen Sag. Jorden var oppdyrket, da de stjal den. Og med den Støtte, de får af U.S.A.-Jøderne, kan alt finansieres. Jøderne i U.S.A. slipper nemlig for at betale Skat, hvis de i Stedet sender Pengene til Israel. Det er småt med Spisevaner for Araberne, hvorfor Børnene, såvel som de voksne, er glade for de Rester, der falder fra Soldaternes Kødgryder. Men det er desværre en yndet Fornøjelse for UN-Soldaterne at spytte i de endnu halvfulde Dåser — eller putte Sand og andet Af-fald deri — for at kunne stå og more sig over at se Flyktningene døde med at pille sligt ud, inden de spiser Indholdet.

Men dette er vel et Udslag af den Degeneration, som den hvide Mand synes at have Anlæg for. Hvis ikke Venedig var

fuld af Tiggere, hvortil Turristerne kunde smide de Småpenge, som de alligevel ikke bruger, hvis der ikke i Hong Kong var Kulier, der sved-dryppende løb med deres Vogn, hvori der lå henslængt en fedladen Europæer, hvis der ikke i Arabien løb spedalske og andre syge Menesker og samlede det op, som Europæerne smed i Grams, hvis ikke al den Elendighed var til, så vilde en moderne Europæer ikke have oplevet noget i sin Ferie. Hvordan var det Villy Reunert og Sven Alkærsig sagde efter en Rundrejse i Italien? — «Mussolini blev slået, Demokratiet sejrede, og Tiggerne kunde igen gå frit omkring og tigge» . . .

Det er denne Indstilling, der er slået igennem blandt de danske UN. Soldater. De har lært ikke at regne Araberne for mere end det Skidt, de træder på.

Når jeg kommer hjem vil jeg prøve på at skrive en Afhandling om disse Forhold. Og så håper jeg at få Lov til at holde nogle Foredrag om Forholdene hernede for på den Måde at gøre Folk opmærksomme på de virkelige Tilstande hernede . . .

Med nordisk Hilsen fra Østen.

Wagner.

Et velbegrunnet spørsmål:

Ovenstående klipp er hentet fra VG. Det viser som en ser den berømmelige fhv. justisminister, nåværende sendemann i Moskva O. C. Gundersen. Det er VG som spør om han har dårlig samvittighet, og det er det såvisst all mulig grunn til å gjøre. Mer: hva han har eller ikke har, så er de iallfall vel fortjent at han nå steker i sitt moskovitiske fett og offentlig sjikaneres av fader Krustsjov, som sier at han leser både det ene og det annet i øynene hans. Det gjorde vi også i sin tid da han grasserte som værst i det hjemlige justisdepartement.

Skal filmen tjene historieforfalskningen?

(Forts. fra s. 1)

sin bok på et norsk forlag begeistrede ord om dette hjelpearbeid i hans hjemland uten med et ord å nevne Quisling. Den boken kom for et års tid siden, men jeg tviler på at Evensmo har utviklet seg synnerlig ut over det som var god latin da.

Men kanskje det bare er jeg som overdriver? Kanskje ikke ukrainerne selv var klar over hvem deres redningsmann var?

Foran meg ligger en fotostatokopi av en skrivelse fra Ukrainas Røde Kors fra 1923. Skrivelsen er stillet til «M-r Quisling, Représentant plénipotentiaire de la Haute Mission du Professeur Nansen en Ukraine», og i et av avsnittene i denne takkeskrivelse heter det i oversettelse:

«At det av Nansen-kommisjonen utførte arbeide, det som det ukrainske Røde Kors fikk lov å medvirke til i egenskap av mellomledd, er blitt så vellykket, fører vi for størstedelen tilbake til Deres personlige egenskaper, som til Deres takt og Deres uegennyttige og oppriktige kjærlighet til vårt land og vårt folk».

Men Evensmo og Norsk Film og dagens russiske makt-havere klarer kanskje likevel å lage film om dette hjelpearbeid uten å nevne Quislings navn!

Men så var det vel bare noen småfolk nede i Ukraina som var imponert over Quislings innsats? Den kjente norske journalist Albin Eines, som selv dengang tilhørte og omgikk lederne innen Komintern og som blant annet var innehaver av Leninordenen, forteller gripende historier om innsatsen og gjengir avsnitt av en «varmhjertet og ærlig hyldestadresse fra den ukrainske regjering — bestående av bolsjevikere» — til Quisling. Adressen ble da han så den oppbevart i Revolusjonsmuseet i Moskva. Den henger ved siden av Churchills ordre om å skjerpe blokaden av Russland».

«Ukrainas hungrende befolkning kommer aldri til å glemme at det første ropet etter hjelp og de første sannferdige rapportene om stillingen her hos oss kommer fra Nansens representant, hans venn og landsmann, kaptein Quisling».

Men, er det likevel glemt i dag? Av de russere som Norsk Film skal samarbeide med? Og av alle Evensmoene — som for alt jeg vet aldri har visst det?

Jeg vil i hvertfall også yde et lite bidrag til filmmanuskriptet om Nansen og om det hjelpearbeid som hans lands-

mann Vidkun Quisling forestod ute i marken. Og jeg skal gi ordet til noen av dem som virkelig vet noe om saken — noen som forteller om sine personlige opplevelser og inntrykk.

La meg da begynne med noen dagboksnotater av en kjent norsk journalist, som omtales i dr. Eyvind Mehles kringkastingsverk om Vidkun Quisling. Journalisten var på tokt i de katastrofeherjede områder og så naturligvis på det hele som «godt stoff».

«Kaptein Quisling gjorde et dypt inntrykk på meg. Kanskje kom det av det han fortalte, kanskje kom det av ham selv. Vi har senere snakket litt om ham.

Hva er det mon som har drevet ham til å reise ut her? Det kan ikke være vanlig eventyrlyst eller trang til sensasjon, for jeg merket meget godt at han så på meg med en viss tvil da jeg søkte å få journalistisk interessante ting fra hungerstrøkene. Selv risikerer han livet og har gjort det i snart et halvt år nu, og jeg så at han hadde tårer i øynene da han fortalte om de redslene han måtte være vitne til der nede i Ukraina».

som Quisling klarer å gjøre sin karriere i et samfunn som det der hjemme. Vi journalister vet jo hvor hissig de som skal lage karriere for seg, er etter å komme i avisen».

La oss, etter å ha kastet en medlidende tanke til den store psykolog Sverre Hartmann, gi ordet til en annen, som møtte Quisling under dette arbeid. I London kom det i 1938 ut en bok som het «International Tramps. From Chaos to Permanent World Peace». Boken var av T. F. Johnson, som var «Late assistant High Commissioner of the League of Nations for Refugees and for fifteen years Executive Head of the Work for Refugees». Vi gjengir et avsnitt i oversettelse:

«Så fremragende var Nansens personlige medarbeidere, at det ville være galt å nevne dem annet enn i alfabetisk orden. De var professor Noel-Baker, «formerly assistant to Viscount Cecil, later Parliamentary Under-Secretary to the late Arthur Henderson, Foreign Secretary in the Labour Government of 1924, and his personal assistant when

ble kjent, da Quisling sjelden sa noe. Han var så forskjellig fra Gorvin (en britisk representant for Nansen i Moskva) som det var mulig for noen å være, men klarte ikke desto mindre å bevare like gode forbindelser med russerne og å utrette noe for hungerhjelpen under de mest krevende og vanskelige omstendigheter. Et eksempel på denne hans seige utholdenhet er illustrerende. Det var et spørsmål om liv og død for noen tusen russere i en del av landet hvor det hersket hungersnød. For å kunne sende uunnværlige forsyninger trengte Quisling minst ett tog med flere vogner, og han oppsøkte nærmeste stasjonsmester (Station Commandant) for å forelegge sin rekvisisjon. Stasjonsmesteren var sympatisk innstillet og takknemlig for Quislings gode hensikter, men det var umulig å skaffe noe tog. Han holdt på å bli forrykt over hvorledes han skulle kunne oppfylle de inntrengende og bydende instruksjoner fra Moskva om å sende store militære forsterkninger til den polske front, noe han ikke kunne

tid til annen bort til Quisling og forsikret ham om at så snart han fikk et tog fri fra militærtransportene, ville han underrette ham. Men Quisling bare ofret en bemerkning på ham om at han ble værende der til han fikk sitt tog. Og han fikk det faktisk: hans sfinx-lignende trussel gikk så på de frynsete nerver til stasjonsbetjeningen at selv truslene om fryktelig straff fra Moskva syntes små i sammenligning».

Dette er skrevet på et tidspunkt da Quisling allerede var kjent ute i verden som leder av Nasjonal Samling og forfatteren har tydeligvis liten sympati for hans politiske innstilling. Desto verdifullere er ovenstående beretning. Forfatteren fortsetter slik:

Quisling har senere blitt fascistleder i Norge. For meg ville hans taushet være uendelig mere skrekkinngyende enn den hysteriske brølling fra de andre fascistledere!» (Side 165—66).

En av Quislings medarbeidere i Ukraina, dr. Alexander Ritter, Sofia, skrev blant annet om sin sjef:

«Det har vært meg en sann glede at det ble meg forundt å lære to store nordmenn å kjenne: Fridtjof Nansen og hans venn, major Vidkun Quisling. Nansen var den første som i Genf tok til orde for den internasjonale hjelpekomité for det ut-hungrede russiske folk, og Quisling gjennomførte det praktiske arbeid med hungerhjelpen i Ukraina i årene 1922—24. Vi, hans få medarbeidere, har i Quisling lært å kjenne en mann som vi måtte beundre mere og mere under hans daglige arbeid. Selv under de daværende forhold i landet (Ukraina), hvor den mest krasse byråkratisme hersket blant myndighetene, og hvor man ikke tok det så nøye med punktlig arbeide, forstod Quisling overalt å gjøre seg gjeldende. Han viste ved sitt gode eksempel i arbeidet hva man kan skaffe seg med god vilje og hva det betyr for hungerhjelpen bare å forsømme en halv dag eller noen timer, noe som kunne koste tusener av menneskers livet».

«Allerede i året 1922 var den sosiale tankegang fremherskende hos Quisling. Bare det at han tok på seg å hjelpe lidende mennesker i et fremmed land, taler for seg selv».

«Quislings gode hjerte var ikke kjent bare av oss hans nærmeste medarbeidere, men av hele det ulykkelige folk i Ukraina. Et menneske i nød som kom til ham gikk

Ministerpresident Quisling inspires norske frontkjemper, som blant annet kjempet for befrielsen av Ukraina.

«Mottok idag brev fra Quisling som meddelte at han ingen filmer hadde. Jeg kan tenke meg at dette edle og uselviske menneske synes at jeg er en hjerterå journalist-faen som vil lage sensasjon av ulykken. Forresten er Quisling selv så beskjedent at han ikke engang har oppfattet den sjanse til berømmelse han ville ha hatt med meg som historieskriver til de nordiske avisene. Jeg gad vite om et menneske

President of the Disarmament Conference, Edoard Frick - - , and Quisling», en nordmann, som arbeidet for Nansen i «the Russian Famine Relief, for the Repatriation of Russian Refugees, and for the Scheme for the Creation of an Armenian National Home i Erivan». (Side 163).

«Quisling var en landsmann som Nansen verdsette meget høyt. En mente alltid at Quisling gav uttrykk for Nansens oppfatning, men jeg vet ikke hvorledes det

klare på grunn av mangel på rullende materiell. Hvis Quisling kom igjen om noen dager, kunne han kanskje være istand til å hjelpe ham. Quisling sa ikke mere, men satte seg bare ned i stasjonsmesterens kontor. Tiden gikk og stasjonsmesteren sendte bud på te og sigaretter, idet han håpet at Quisling ville forstå vinket. Sakene ble tatt imot med takknemlighet, men Quisling satt fremdeles ubevegelig og stum. Innimellom av-sindige samtaler med Moskva gikk stasjonsmesteren fra

Tysk ungdom — — Fiks Pater - Rettsoppgjørets annen side -

(Forts. fra s. 4)

grubene i Joachimsthal og som synes å være helt glemt av Bundesregjeringen.

«Tsjekkoslovakia er Sovjet-samveldets ivrigste medarbeider og en farlig motstander. Utallige agenter smugles inn i Bundesrepublikken derfra og forsynes her med en passende stilling slik at virksomheten lønner seg». Fru v. Barényi hadde flere ganger gjort oppmerksom på slike innsmuglede agenter, som for eksempel også arbeidet ved den bayerske kringkasting. Men en hører ikke på «nyfascister». Inntil en med ett blir meget forbauset når den fordektige person plutselig forsvinner og senere opptrer i kringkastingen i Prag.

Foredragsholderen omtalte også sin «høyververdige store kollega Eugen Kogon (-con), Professor, Doktor». Hun berettet om denne manns avslørende uttalelser under skueprosessen i München, under hvilken det ble klart at Kogon hadde hørt til hin illegale leirledelse i Buchenwald, som medvirket avgjørende ved revolusjonen i Prag i 1945. — «Herr Kogon medgav forøvrig», sa hun, «at hans bok hadde bare seks feil. — Og det er jo ikke meget». Denne bok, «Der SS-Staat», er en av de største historieforskninger etter 1945 og er av en bayersk rettshensynsfullt kalt en «pamflett».

Prag — symbol og advarsel! La oss håpe at vi en dag kan

aldri bort med tomme hender. Det falt Quisling lett å se inn i det russiske folks sjel fordi han hadde et for en europeer beundringsverdig kjennskap til det russiske sprog.

Vel, la så dagens humanister og helter med store ord prøve å lage en film om hjelpearbeidet i Ukraina, det som reddet livet på millioner, uten å nevne Quislings navn! La alle dagens menneskevenner «redde» negere i Sør-Afrika og vende den kolde skulder til de utdrevne tyskere og arabere! La dem gråte over den amerikanske voldsforbryter Chessman, mens de skriker om dødsstraff for «nyfascister», og mens utalte millioner slaver i de konsentrasjonsleire som en jo skulle utrydde sammen med Det tredje Rike! Quislings innsats for lidende medmennesker kan dagens små pennehelter og filmlager ikke stryke ut av historien, dertil var den for ruvende og for uforglemmelig for alle dem som opplevet redslene og som har latt beretningene om den store nordmann Quisling gå videre til sine barn og barnebarn.

Gang på gang hendte det at norske frontkjempere som tok del i kampene mot bol-

minnes ofrene i Prag «an Ort und Stelle». Vi vil hilse kirkegården med de tyske graver fra Olga v. Barényi.

«Denne by er en del av min sjel», tilstod hun, «men den har også drept en del av min sjel».

-em-

De nasjonale ungdomsgruppers påskeleir i Nordtyskland

Til langt på natt klang sangene rundt ilden i teltene. De erstattet alle ord og taler, de var uttrykk for en stormende trang etter frihet hos en skare unge tyske mennesker. Så forstummet de og det ble stillhet i leiren. Den første dag i Bund Nationaler Jugends påskeleir gikk tilende.

Den var blitt innledet med en kort tale av Gruppeführer «Erpel»: «Dere vil allerede i korte samtaler som dere har ført, ha blitt klar over at det er meningsforskjell her og der. Det er imidlertid ikke hensikten med denne leir at dere skal anta vår mening — eller at vi betingelsesløst skal godta deres. Selv om denne meningsforskjell ligger mellom oss, så er det dog ett som binder oss alle sammen: streben etter frihet for vårt fedreland, etter et verdifullt grunnlag for vårt folks utvikling. Hensikten med vår sammenkomst er å diskutere med hverandre og å forsøke gjensidig å forstå hverandre. Det ser sannelig mørkt ut for Tysklands fremtid hvis vi — den nasjonale og fedrelandsinnede ungdom ikke kan oppby mot og kraft til å gå enige inn i fremtiden».

Med disse ord hadde leiren begynt. Nå søkte man beskyttelse mot nattens kulde under en haug av tepper og sov til neste dag. De kommende dager smeltet de unge, som var kommet fra forskjellige steder i Nordtyskland sam-

sjevismen nede i Ukraina støtte på mennesker som undrende og gledestrålende sa: «Er De virkelig landsmann av kaptein Quisling!»

Også Ukraina har forgjeves ført sin frihetskamp, og den føres fortsatt videre av noen ukuelige frihetshelter. Gang på gang har landet forsøkt å skaffe seg sin selvstendighet. Som Quisling reddet det ukrainske folk fra sult og sykdommer og nød, slik prøvet norske frontkjempere å gi det ukrainske folk et fritt land. Mange av dem hviler nå i Ukrainas jord — glemt av sitt eget folk og ukjente for det folk for hvis frihet de blant annet kjempet. Som Quisling i etterkrigstiden.

Men heller ikke de er glemt for evig - - .

Siegfried.

(Forts. fra side 5).

bannes av alle gode norske demokrater, arbeider temmelig intimt sammen med den katolske kirke? Kan vi ha tatt så uhyre feil? Eller hva mener pater Rieber-Mohn sann på tomannshånd når han ikke må gi konsesjoner til norske konservative studenter med kokardene på, for å tale med Drachman?

Pater Rieber-Mohn vet også å fortelle sin verdifulle mening om Vidkun Quisling. Han var utilregnelig, sier han, og han begrunner dette med at Quisling ikke forstod at et utakknemlig folk ville kreve hans blod: han var «fullstendig uten begrep om hva han egentlig hadde gjort seg skyldig i, og hvordan reaksjonen på dette måtte bli når krigen var over».

Det er kanskje ukjent i de kretser hvor pateren henter sin viden om okkupasjonen å ha god samvittighet slik som Quisling tydeligvis hadde, — men vi synes det er noe kompromitterende for både pateren og den kirke som har oppfostret ham at han forveksler det med utilregnelighet!

Men også en blomst i knapphullet skal pateren få tilslutt, hvis han da bryr seg om den. Han sa en åpenbar og indiskutabel sannhet: «De presseorganer som etter krigen mest hatsk krevet død over nazilederne, er i dag de som her tillands har ropt høyest i protest mot henrettelsen av Caryl Chessman». Han unnlot bare å tilføye at nettopp på grunn av dette åpenbare misforhold mellom liv og lære — noe som kanskje har vekket mange sovende — måtte pateren ordne sjakkbrikkene igjen til neste parti i sannhets-cupen!

Sokrates.

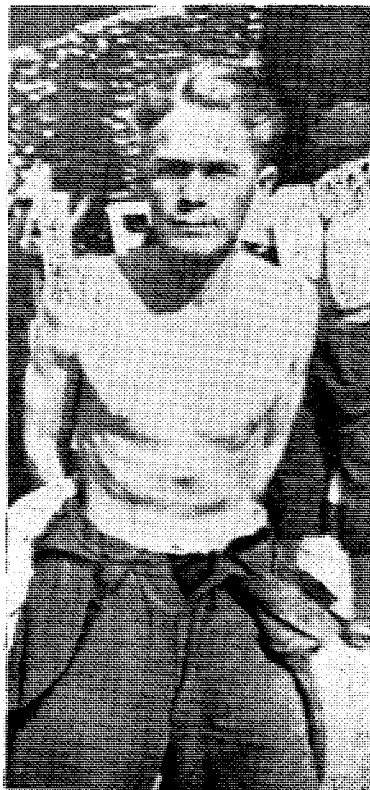
men til et godt kameratskap. Enten det nå var «erobringen» av fanen fra en motstandsgruppe, den daglige heising av det sort-hvitt-røde flagg eller diskusjoner ved leirbålet som bidro til dette. Det bidro vel alt sitt.

Den siste aften ble avsluttet med innvielse av noen vimpler. Tause stod kameratene i dunkelheten i halvkrets foran teltene. Ennu en gang holdt «Erpel» en kort tale. Han viste til hensikten og meningen med en fane og oppfordret kameratene til alltid å følge fanen trofast og standhaftig, og aldri å forlate den vei som de mente å måtte gå.

Da man begav seg på hjemveien dagen etter, forlot man hverandre med vissheten om å ha funnet nye kamerater og venner for en felles kamp.

W.

I denne forbindelse vil vi også nevne den unge tysk-østerriker Konrad Windisch i

«Det uhyggeligste som hendte under landssvikoppgjøret var likevel at den unge bondegutten Haaland ble dømt til døden og skutt. Den blodskyld kan et rettssamfund aldri få vasket av seg».

(Forts. fra side 2).

Oslo i september 1947. Det kom til kraftige utfall mot landssvikoppgjøret.

Byfogd Rivertz tok således fatt både på rettsoppgjøret og straffeutmålingen. Han hadde ikke møtt én som ikke var blitt verre etter fengselsoppholdet og soningen. Landssvikkerne var kommet mer forherdet tilbake til samfunnslivet enn da de sto i tiltaleboksen. «Vi som i 1945 advarte mot den form og det omfang landssvikoppgjøret fikk», sa han, «vil ikke i dag ta skylden for den feilbehandlingen som har vært brukt mot de avsporte». Straffeutmålingen var heller ikke ensartet, sa byfogden, det var forskjell på Vestfold og Buskerud. Han kritiserte skarpt dommen

DET ENGELSKE NORGE

I Dagbladet skriver en innsender: «Er vi allerede blitt så stort underbruk av de engelsktalende land at vi ikke lenger kan avvertere ledige stillinger helt ut på norsk språk?

Ja, er vi ikke det?

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arb.ensgt. 1 — 44 49 94

Wien, som ubarmhjertig er kastet i fengsel for å ha skrevet en artikkel myndighetene ikke likte, mens hans unge kone og barn sitter tilbake i nød og elendighet. — Er det noen som ser seg utvei til å hjelpe dem på noen måte kan de få oppgitt adressen i Folk og Land.

over frontkjemperne som han kalte for de beste blant nazistene. Drevet av misforstått idealitet og til dels en dyktig propaganda dro de til fronten, og nå dømtes de mye hardere enn dem som satt heime.

Undertegnede vil som supplement til dette berette historien om en unggutt fra Østlandet. I april 1940 hadde han ikke fylt 16 år. Foreldrene sluttet seg til NS, og sønnen ble uten videre meldt inn. De overtalte ham til å bli frontkjemper, og 16-åringen dro til Tyskland der han gjorde aktiv krigstjeneste i fire år. Han ble flere ganger såret, fikk en rekke utmerkelser for tapperhet og avanserte til løytnant. I 1945 kom han heim til Norge og fikk en dom på 2 ½ år. Forelderene satt i fengsel da han slapp ut, og han ble sett på som en paria.

Sent en vinterkveld opsøkte han undertegnede, og det ble en samtale av de sjeldne. Den unge mannen kunne ikke riktig fatte hva galt han hadde gjort. Men han skjønte jo at det ikke var fotfeste å finne her heime, det gjaldt om å komme seg ut av landet og prøve å starte på nytt.

Og for å gjøre en lang historie kort: Han ble elev ved en teknisk skole i Tyskland. I dag er han ingeniør i høyt betrodde og ansvarsfull stilling, og han er en pryd for sitt nye fedreland.

La meg også få gjengi litt av et brev som en ungdomsvenn sendte meg ved en anledning i 1950: «— bygdens nasjonale bønder som alltid hadde vært varme forsvarsvenner, ble i mai 1945 arrestert som «landssvikere» av heimefrontmenn som hadde vært militærnekttere og gått med det avbrutte geværs merke. Ingen av de arresterte hadde gjort noe straffbart, men de ble innesperret uten lov og dom. —

— Jeg ble forelagt 90 000 — nitti tusen — kroner i bot og erstatning, 6 måneders fengsel og tap av borgerlige rettigheter i 10 år.

Hva skulle jeg erstatte for? Jeg har ikke voldt noen skade hverken mot min bygd, mitt land eller noen enkeltperson. La gå at jeg vurderte den politiske situasjon feil — — »

— Det uhyggeligste som hendte under landssvikoppgjøret var likevel at den unge bondegutten Haaland ble dømt til døden og skutt. Den blodskylden kan et rettssamfund aldri få vasket av seg.

Det er blitt sagt at prøven på uavhengighet og sannhetssøkende rettsvesen vil være om feilvurderingen blir gjort godt igjen hvis nye undersøkelser tilsier det.

Om dette ikke kan skje på fredsbasis overfor landssvikoppgjøret, så må rettsbevissheten likevel erkjenne samfunnets skyld i en rekke tilfeller.

Apartheid eller raseblanding?

(Forts. fra s. 1).

grunnlag, og siterer Paulus' berømte uttrykk: «Her er ikke jøde eller greker . . . I er alle like i Kristus». At Kristi rike «ikke var av denne verden», tas ikke så nøye. Og at Paulus mente et ikke jordisk rike med ordene sine, nevnes heller ikke.

Denne retning har den politiske makt i hele den vestlige verden, og kaller seg humanisme og demokrati.

Mot denne retning har det siden 30-årene reist seg en ny livsanskuelse som bygger på Mendels arvelover som videnskapelig grunnlag, og som mener at menneskene er ulike og at de opptre i arvelighetsgrupper som bør holdes fra hverandre, og som bør dyrke sin egenart. Dette livssyn kalles «nazisme» og blir i dag forfulgt over hele jorden av de herskende.

I den senere tid har disse to livssyn fått politiske uttrykksformer som «Raseblanding» og «Apartheid».

I Sør-Afrika er makthaverne gått inn for Apartheid. I Amerika er de gått inn for Raseblanding.

Det er en klar sak at hvis Apartheid-politikken skulle lykkes i Afrika, så ville denne bevegelsen få oppblussen også i Amerika.

«Bak kulissene»

(Forts. fra s. 4)

rettet — synes De ikke det er Deres plikt å si noe her til kommisjonen?»

Dødsstillet. Alle ser på den høye offiser som Robbe snakket til, han i hvis hånd avgjørelsen er lagt på det uhyggelige spørsmål om den franske luftfartsminister arbeider med forfalskede tall eller ikke —

Da sier generalen med liden-skapsløs stemme: «Mine herrer, hvis jeg måtte svare på et spørsmål dere stiller meg, så vilde jeg måtte komme med tall i forhold til hvilke kommandant Robbes katastrofale fremstilling vilde virke optimistisk!»

Guy la Chambre, luftfartsministeren er fullstendig tilintetgjort. Kommisjonens medlemmer er tilmote som om de alle sammen opplevet et forferdelig mareritt.

Noen dager senere får kommandant og deputert Robbe en tjenestlig skrivelse. Den inneholder ingen beordring til Afrika, men en innbydelse til å oppsøke ministerpresident Daladier. Han treffer ham i han arbeidsværelse i krigsministeriet, og han blir hos ham halvannen time. Han sier til den tause mann alt det han har på hjerte — han sier det uten hensyn til de følger det kan ha for ham, han taler ikke, nei han vrenger ut sitt overfylte hjerte, han skraker til mannen som sitter der ubevegelig bak sitt skrivebord sine klager og sine anklager. «Har De fått protokollen fra møtet?»

For å hindre dette er derfor alle verdens «demokratier» satt i sving med boykott, fordømmelse og forfølgelse av Sør-Afrika. Det lykkedes Amerikas president å knekke Tyskland og la kommunismen få halve Europa. Det vil nok lykkes for Amerikas president å knekke Sør-Afrika slik at kommunismen kan få Afrika også, og raseblandingspolitikken kan fortsette i Amerika. Men ifølge Mendels arvelover må den dagen komme da Amerika langsomt, men sikkert blir forvandlet til Mulatt-Amerika.

At mulattene i Amerika vil stå på et høyere kulturtrinn enn de nåværende amerikanere tviler vi ikke på. Men vi tviler på at de vil ha noen som helst interesse av å dø for Europas demokrati.

Derfor tror vi at russerne med letthet vil innlemme resten av Europa i Sovjetsamveldet. Men, og det er den store forskjell, etter Mendels arvelover skulle raseblanding her føre — ikke til mulatter — men til prøyser! Prøyserne er nemlig en blanding av germanere og slaver.

Et blikk inn i en ikke så fjern fremtid viser oss da et humant og kristelig mulatt-Amerika, og et marxistisk og ukristelig prøyser-Europa.

For så interessant er livet at den logiske konsekvens av at Apartheidpolitikken taper i Afrika er at raseblandingspolitikken også seirer i Amerika, og det vil igjen føre til at kommunistene erobrer Europa. Den dagen den kristne kirke gikk inn for raseblandingspolitikken, felte den dødsdommen over den kristne kultur og utleverte Europa til kommunismen.

Europas eneste redning er at kirken forlater raseblandingspolitikken og går i allianse med Europas quislinger og går inn for Apartheidpolitikken.

O. K.

spør han endelig. «Vet De at generalen gav meg rett? At virkeligheten er enda verre enn i min skildring — for generaler har jo større oversikt enn jeg! Herr Daladier, vi driver mot en forferdelig katastrofe! Deres luftfartsministers tall er falske! Jeg har skrevet det til Dem og De har ikke gjort noe med det — nå sier jeg det til Dem rett opp i ansiktet! Men jeg vil ikke høre — forstår De det herr Daladier! — jeg vil ikke høre at det skal bli sagt noe slikt som at mine kamerater ikke vil kjempe mere — nei, de vil kjempe, de kommer til å kjempe — men senere vil man komme til å se på dem som de skyldige! Det kommer til å hete: «De fløy jo ikke, vi har ikke sett noen fly!» Herr ministerpresident, de kan ikke fly fordi det ikke finnes noen fly!»

Daladier sitter der ubevegelig som en sten. «Jeg skal se hva

HETSERE PÅ KRIGSSTIEN

Det er ikke bare Dagbladet som iherdig fortsetter sin hets mot alle tidligere NS-folk det bare kan komme over. Også andre venstre-aviser går i den røde broders spor, således Sunnmørsposten, som 7. mai gikk til et kraftig angrep på en bok utgitt av Embla Forlag, Oslo «Norge — vikingenes land» med tekst på norsk og engelsk. Bladet har funnet ut at illustrasjonene er laget av Damsleth og så skriver det hyklerisk: «Damsleth har sikkert sonet sin straff, så for såvidt er det ingen grunn til å trekke navnet hans frem i lyset 15 år etter krigen, hvis det ikke hadde vært for et annet forhold», nemlig kort sagt dette at Damsleth fremdeles tegner og ikke pusser støvler eller selger aviser. Særlig ilde er det naturligvis hva bladet understreker, at «det er de samme «ariske» ansiktstrekkene, de samme gule hårlokkene som flagrer i vinden, de samme rødgule fargene som Nasjonal Samling gjorde til sine». Ja, er det ikke for galt! La oss få noen negre eller buskmenn som kan symbolisere Norge av idag!

*

NOE FOR SKOLELÆRERNE

Mens de norske lærere i stor utstrekning er beskjeftiget med «det svineri» som Folk og Land presterer, er en i utlandet, nærmere bestemt Tyskland opptatt med den undervisning norske lærere øyensynlig driver til fremme av fred og forståelse mellom folkene. Allgemeinen Deutschen Wochenzeitung «Der Fortschritt» skriver således 1. april i år: «I Trondheim i Norge ble gymnasiastene i de høyere skoler spurt om hva de mente om de forskjellige folk. Svarene er et avskrekkende tegn på de tvilsomme metoder disse skolebarn blir informert på om andre folk. Det overveide flertall av dem som ble spurt holdt nemlig:

der kan gjøres — —> sier han tilslutt. «Jeg vil sørge for at —»

Robbe orker ikke å høre mere på denne hjelpeløse stammingen. Han springer opp. «Herr Daladier!» skriker han opphisset — «De har i år hatt ansvaret for landsforsvaret — og den dag vil komme da det frenske folk krever Dem til regnskap!»

Nå springer og Daladier opp. Han har fått et av sine berømte raserianfall og han brøler: «Og De — og De — er De klar over hva De gjør nå?! De driver meg ut i en ministerkrise!»

(Neste gang: En ny soldat-sang).

amerikanerne for intelligente, engelskmennene for hjelpsomme, storstilte og arbeidsomme, russerne for krigerske, brutale og makt-syke, tyskerne for enda verre enn russerne.

Vi overlater kommentarene til Oslo Lærer- og Lærerinne-lag!

*

NY FORDØMMELSE AV NORSK RETTSVESEN

Nå har også Hambro i likhet med Øverland oppdaget hva en gjorde Høyesterett — eller overhodet norsk rettsvesen — til i 1945, da en satte lov og rett og anstendighet tilside for å få straffedømt politiske motstandere. Den tidligere Høyrefører skriver i sitt blad «Akkurat» bl. a.: «Et av de meget bekymringsfulle problemene vi står overfor idag i vår trang til å føle at vi lever under betryggende forhold i et høyt sivilisert land, er den stadig synkende tillid til Høyesterett». Hambro peker videre på betydningen av igjen «å sikre Høyesterett en mere uavhengig stilling enn den kan ha som et ensidig regjeringsoppnevnt organ». Hambro burde i større grad enn de fleste vite at når en gir en viss mann lillefingeren, så tar han hele hånden. Så Høyre og de andre borgerlige partier kommer nok til å bli presentert regningen for rettsforrederiet i 1945 påny og påny.

*

BESKJEDEN HERREMANN

Den samme herr Hambro er ellers en beskjedne og tekkelig herremann. I samme blad skriver han: «Når stortinget har kunnet akseptere hr. Hønsvald som president og hans parlamentariske belæring, er kravene stemt så langt ned at den ærbødighet man har vært vant til å føle for Stortinget er forsvunnet både i salen og utenfor salen». Vi skal ikke bli uenig med Hambro om Hønsvalds kvalifikasjoner, men når det spesielt gjelder dette med parlamentarisk belæring og ærbødighet for Stortinget, så tenker vi uvilkårlig på en annen stortingspresident, som i 1940 grovelig tilsidesatte stortingets vedtak om forhandlinger med tyskerne, som i årevis har levet høyt på en forfalsket fremstilling som kalles «Elverumsfullmakten» og som i 1945 slett ikke følte seg

kallet til å verne grunnloven og de demokratiske rettigheter.

*

ANSTENDIGE FOLK

De selvgode nordmenn har sikkert noe å lære av et lite kommunestyre i Østerrike, hvor det slett ikke er så enkelt å følge anstendighetens veier bestandig på grunn av et ubehagelig naboskap. I dette kommunestyre foreslo kommunistpartiet at en skulde fjerne bildene på veggen av tre borgermestere fra den nasjonalsosialistiske tid. Fler-tallet i kommunestyret erklærte imidlertid at alle tidsepoker, også feiltagelsen hørt med til historien og ikke ganske enkelt kunde strykes ut. Forøvrig hadde de tre omhandlede borgermestere ikke foretatt seg noe som støtte an mot menneskeligheten.

ANNELISE PAROW TANNINSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Tannlege

MARTIN KJELDAAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 - Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ caddimerte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og heisbare loftstrapper.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,- pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet forøvrig: kr. 33,- pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter
over en spalte.

Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land

Sambandstrykkeriet

Oslo

Daglig friske blomster

Kranser til alle priser

SYNNØVELIE

Blomsterforretning

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30